Ankenævnet for Forsikring

Den 7. juli 2014 blev der i sag nr. 85439:

xxxxx xx xxxx xxxx
xxxxxxx xxxxx xx
xxxx xxxxxxxx

mod

Tryg Forsikring A/S
Klausdalsbrovej 601
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstagerne har Familiens Basisforsikring II i Tryg Forsikring A/S. De klager ved deres advokat over størrelsen af den erstatning, som selskabet har udbetalt efter et indbrud.

Selskabet gør gældende, at de stjålne antikke sølv- og guldgenstande, der oprindelig stammer fra Thailand, henhører under forsikringsbetingelsernes punkt 3.4 "særlige private værdigenstande". Selskabet henviser herefter til, at selskabet allerede har udbetalt dækningsmaksimum for særlige, private værdigenstande, hvilket udgør 15 % af forsikringssummen svarende til 196.650 kr.

Det fremgår af sagen, at klagerne den 26/2 2013 havde indbrud i deres ejendom, hvor de bl.a. fik stjålet en række antikviteter af thailandsk oprindelse.

Klagerens advokat har i brev af 25/11 2013 til nævnet bl.a. anført følgende:

> "Nedenstående klage omfatter for det første Trygs værdiansættelse af stjålne genstande og dernæst særligt over Trygs kategorisering af de stjålne genstande som 'Særlige private værdigenstande' med deraf følgende begrænsning i dækningssummen.
> …
> **1. Sagsfremstilling**
> …

Det skal særligt bemærkes, at mine klienter i forbindelse med tegningen af deres indboforsikring gjorde Tryg forsikring særligt opmærksomme på, at de havde en del antikviteter, hvorfor forsikringen også er tegnet med den nødvendige dækning.
…
Som bilag … fremlægges foreløbig oversigt over de stjålne genstande, udarbejdet af mine klienter, og som det fremgår heraf, blev værdien af de thailandske antikviteter (nr. 16-26) af mine klienter umiddelbart vurderet til ca. kr. 200.000.

Det skal bemærkes om de thailandske antikviteter, at samlingen havde stor historisk værdi, idet flere af genstandene havde tilhørt den danske Viceadmiral Andreas du Plessis de Richelieu, der i sidste halvdel af det 19. århundrede tjente den thailandske konge, og som min klient … er barnebarn til.

Min klients morfader viceadmiralen var thailandske meget elskede kong Chualongkorns (Solkongens) højre hånd, hvorfor mange af antikviteterne var gaver fra kongen til min klients familie - herunder ceremonielle sværd af sølv (klinge af stål), nielloer oprindeligt forarbejdet til kongens børn mv. Der vedlægges fotos. Der var således tale om antikviteter, hvis værdi primært bestod i, at de havde tilhørt kongen, der var meget vellidt og havde en historie med min klients familie…

Ved e-mail af 30. maj 2013meddelte Tryg deres vurdering af værdien af de stjålne genstande, og det fremgår heraf, at værdien af de thailandske og asiatiske antikviteter blev vurderet til kr. 2.000.0000 - altså 10 gange mere, end mine klienters egen vurdering.

Som følge af Trygs betydelige meget belejligt meget høje vurdering af de asiatiske antikviteter, gjorde Tryg nu pludselig gældende, at der forelå underforsikring. Vurderingen var ikke begrundet, og ej hellere foretaget af en vurderingsmand med særligt kendskab til thailandske antikviteter.

Tryg har - trods opfordret flere gange hertil - ikke uddybet baggrunden for vurderingen af værdien af de asiatiske antikviteter.

Jeg vedlægger en oversigt over de stjålne genstande påført dels mine klienters vurdering af værdien og Trygs vurdering af værdien til illustration af den betydelige forskel i vurderingerne.

Som følge af drøftelserne med Tryg om værdien af de asiatiske antikviteter fik mine klienter udarbejdet en vurdering i Bangkok af de thailandske antikviteter. Vurderingen blev foretaget og udarbejdet af …, dansk generalkonsul i Thailand, tidligere administrerende direktør og formand i Østasiatisk Kompagni i Thailand, bestyrelsesmedlem i … Kunstauktioner og en anerkendt samler af thailandske antikviteter. … vurderede antikviteterne til at have en anslået værdi af genstandene på cirka 3.000.000 thailandske Baht,- eller cirka kr. 600.000.

Vurderingen blev foretaget på baggrund af mine klienters billeder af de pågældende stjålne antikviteter og konkluderer følgende: *'The tragic irony is the very fact that the value of the materials (gold/silver) is utterly insignificant and constitutes only a fraction of the replacement value'*.

Med andre ord at selve materialet, som antikviteterne var lavet af, absolut ikke skabte værdien af antikviteterne, men derimod alene historien og det tidligere ejerskab bag antikviteterne udgjorde værdien.

Som bilag … fremlægges en artikel fra magasinet 'Arts of Asia', som netop omhandler … og hans meget store samling af thailandske antikviteter og hans deraf følgende særlige sagkyndige viden på området, hvilket understreger, at der er tale om en fuldt anvendelig vurdering, der kan lægges til grund i sagen, og at der således på ingen måde er tale om, at mine klienter skulle være underforsikrede.

Ved e-mail af 19. juli 2013 traf Tryg afgørelse vedrørende fordelingen af de stjålne genstande på henholdsvis 'Særligt privat indbo' (forsikringsbetingelsernes pkt. 3.2) og 'Særlige private værdigenstande' (forsikringsbetingelsernes pkt. 3.4). Ved afgørelsen lagde Tryg belejligt nok vægt på, at de stjålne genstande i al væsentlighed bestod af sølv og guld, hvorfor de skulle dækkes som punkt 3.4 'Særlige private værdigenstande' med den deraf følgende begrænsede dækningssum, hvorfor Tryg forsikring stort set ingen erstatning skulle udbetale til mine klienter.

2. ANBRINGENDER VEDRØRENDE "SÆRLIGT PRIVAT INDBO" / "SÆRLIGE PRIVATE VÆRDIGENSTANDE"

Det er korrekt, at flere af antikviteterne i al væsentlighed i materialesammensætningen bestod af sølv og en mindre mængde guld (og tillige stål). Det skal dog pointeres, at metalværdien af de stjålne antikviteter var meget beskeden i forhold til samme genstandes værdi som antikviteter, hvorfor genstandene efter min opfattelse skal behandles efter forsikringsbetingelsernes pkt. 3.2.
…
Det fremgår således direkte af ordlyden i pkt. 3.2, der utvivlsomt må anses for hovedreglen i forsikringsbetingelserne, at antikviteter udelukkende skal behandles som særlige private værdigenstande i punkt 3.4, såfremt antikviteternes værdi i al væsentlighed beror på, at de er af guld eller sølv.

Dette er som nævnt ovenfor slet ikke tilfældet i dette tilfælde, hvor genstandenes værdi netop ikke beror på, at de i al væsentlighed er af guld eller sølv, men alene det faktum, at der er tilknyttet en historie til dem, og fordi de har tilhørt den thailandske kong Chualongkorn.

Det er min opfattelse, at formuleringen af punkt 3.2, utvivlsomt må anses for hovedreglen.

Uanset om dette har været hensigten med forsikringsbetingelsens formulering, så er det min opfattelse, at enhver forbruger/forsikringstager aldrig ville læse nærmere i punkt 3.4, med mindre værdien af antikviteterne virkelig kom fra metallets værdi, hvorfor punkt 3.2 også af den grund må anses for hovedreglen. Denne selvmodsigende uklarhed i forsikringsbetingelserne giver således anledning til betydelig fortolkningstvivl hos forsikringstageren - hvilket nærværende forløb også med al tydelighed illustrerer - og mine klienter havde en berettiget antagelse om, at deres antikviteter var behørigt forsikrede under punkt 3.2.

Det gøres gældende, at denne uklarhed i, hvorledes antikviteter skal anses for dækket, må komme Tryg til skade som koncipist og professionel part i aftaleforholdet, således at de thailandske antikviteter skal behandles efter forsikringsbetingelsernes pkt. 3.2, og at Tryg forsikring ikke kan henvise til en modifikation til hovedreglen i punkt 3.2, da netop værdien i al væsentlighed ikke hidrører fra metallets værdi.

Det gøres samtidig gældende, at den fremkomne vurdering fra [generalkonsulen] skal lægges til grund for værdien, idet han er den eneste på området, der har den tilstrækkelige ekspertise til at foretage en korrekt vurdering, og idet Tryg forsikring fortsat ikke har redegjort for, hvordan deres vurdering er fremkommet."

Hertil har selskabet i brev af 4/2 2014 til nævnet bl.a. svaret:

"Sagen vedrører erstatningsopgørelsen efter et indbrud hos vores kunde den 26. februar 2013.

Der er udbetalt 88.800 kr. for stjålet sølvbestik, og efterfølgende 107.850 kr. for øvrige sølvgenstande, således at der i alt er udbetalt max. erstatning for særlige private værdigenstande i henhold til forsikringsbetingelserne stk. 3.4.

Der er uenighed omkring, hvorvidt den del af de stjålne guld- og sølvgenstande, der er antikke og oprindeligt stammer fra Thailand, henhører under betingelserne stk. 3.2 særligt privat indbo eller under stk. 3.4 særlige private værdigenstande.

Sagsforløb:
Efter indbruddet den 26. februar 2013 indsendte vores kunde den 18. marts 2013 opgørelsesliste samt fotos med antikke stjålne guld- og sølvgenstande.

Af opgørelseslisten fra kunden fremgik, at genstandene 16-26 var uerstattelige, og at den samlede salgspris i Bangkok var vurderet til 200.000 kr.

Sagen blev herefter overgivet til vores taksator for behandling af sagen.
…
Herefter blev det materiale incl. fotos, som vi havde i sagen sendt til kunsthandler …, der vurderede genstandenes værdi til af ca. 2 mio. kr.
…
Ved mail af 19. juli 2013 meddelte taksator vores kunde, at sølv- og guldgenstandene fra Thailand var omfattet af betingelserne stk. 3.4 særlige private værdigenstande, hvor dækningen er begrænset til 15 % af forsikringssummen svarende til 196.650 kr.

Da der tidligere var udbetalt 88.800 kr. for stjålet sølvtøj, udbetalte taksator herefter yderligere 107.850 kr. for de øvrige guld- og sølvgenstande.

Selvrisikobeløbet på 6.510 kr. valgte taksator ikke at fratrække i erstatningsbeløbet.

Da genstandene var omfattet af betingelserne stk. 3.4 meddelte taksator kunden, at kunden ikke længere behøvede at gennemgå hjemmet og komme med en anslået værdi af det resterende indbo.
…
Vores vurdering af ankenævnssagen
Af Familiens Basisforsikring II fremgår bl.a. af stk. 3.4, at forsikringen dækker særlige private værdigenstande, som f.eks. ting af guld og sølv. Genstande, hvori guld og sølv indgår som en væsentlig bestanddel, behandles under stk. 3.4, uanset om genstanden samtidig kan henføres til andre grupper af forsikrede genstande.

Uanset om selve værdien af det guld og sølv, der er anvendt ved fremstillingen af genstandene", har en relativt mindre værdi, indgår guld og sølv som en væsentlig bestanddel i genstandene, og vi må således fastholde, at de er dækket som særlige private værdigenstande i henhold til betingelserne stk. 3.4.
…
Kundens advokat har anført, at stk. 3.2 må anses for at være hovedreglen i forsikringsbetingelserne, og han finder således, at punktet går forud for stk. 3.4. I den forbindelse anføres

det også, at betingelserne er uklare, hvorfor koncipistreglen må føre til det resultat, at kunden skal have medhold i sin fortolkning.

Dette er ikke korrekt. Stk. 3.2 er en del af opremsningen af forsikrede genstande i afsnit 3 på lige fod med de øvrige punkter, fx. Stk. 3.4, hvilket bl.a. også ses, når man læser indledningen i afsnit 3 og stk. 3.1, hvor det fremgår, at 'almindeligt privat indbo' er dækket, hvis det 'ikke særskilt er nævnt i afsnit 3.2 - 3.8 eller er undtaget efter afsnit 3.9'. Hvis man således vil følge tankegangen om et udgangspunkt i afsnit 3, er det stk. 3.1 'almindeligt privat indbo'.

Vi er også uenige i, at man, når man læser i stk. 3.2, aldrig vil læse i stk. 3.4. Der er en helt klar henvisning i parentesen under ordet 'antikviteter', hvor det anføres 'jf. *nærmere* under afsnit 3.4' (fremhævet af mig). Ordet 'nærmere' siger tydeligt, at der skal læses den uddybende og afgørende beskrivelse i stk. 3.4. Når man derefter læser dækningsbeskrivelsen under stk. 3.4 kan der ikke være tvivl om, at den (specielle) type antikviteter, der er af guld, sølv mv. netop skal vurderes efter stk. 3.4.

Det kan i øvrigt også bemærkes, at fx stk. 3.2 og 3.4 på lige fod er nævnt under stk. 4.7 tyveri. I den forbindelse skal det også gøres gældende, at det giver god mening at behandlet antikviteter af guld og sølv på samme måde som fx smykker. Der er typisk tale om meget tyvetækkelige genstande, i forhold til fx et antikvarisk møbel.

Vi bestrider således, at betingelserne ikke skulle være tilstrækkelig klare og tydelige. Det er slået fast ved den afgørelse, som vi har henvist til ovenfor, ligesom det fremgår af fx Henning Jønsson og Jørgen Gawinetski Familieforsikring 4. udgave side 61 og 247.

Endelig skal det bemærkes, at det forhold, at inddelingen af de forsikrede genstande, definitionen af forsikringsbegivenheden eller afskrivningstabeller under erstatningsopgørelse i visse konkrete situationer kan medføre resultater, som man kan synes er 'urimelige' ikke fører til, at betingelserne kan tilsidesættes. Der kan fx henvises til en lang række af ankenævnskendelser vedr. afskrivning på B&O udstyr.

Det kan også bemærkes, at netop når der er tale om en klar inddeling af genstande, som i Familiens Basisforsikring II, har kunden nemt mulighed for at fastsætte en forsikringssum (fx for særlige private værdigenstande), som passer til kundens behov.

Da vi har udbetalt erstatning svarende til max. dækningen i henhold til stk. 3.4., har vi p.t. ikke iværksat yderligere undersøgelser omkring en yderligere vurdering af genstandene. Dette vil naturligvis blive nødvendigt på grund af den store forskel i de foreliggende vurderinger, såfremt Ankenævnet kommer frem til, at genstandene skal henføres til stk. 3.2., hvor der ikke er nogen max. dækning.

Såfremt Ankenævnet giver kunden medhold i, at genstandene henhører under særlig privat indbo jfr. stk. 3.2, skal vi gøre opmærksom på, at vi vil gøre underforsikring gældende, hvis en opgørelse over kundens indbo incl. det stjålne viser sig at overstige kundens forsikringssum.

På baggrund af ovenstående fastholder vi, at genstandene er dækket under stk. 3.4 med en max. dækning på 196.650 kr. i 2013, hvilket beløb tidligere er udbetalt til vores kunde."

Hertil har klagerens advokat i brev af 2/4 2014 til nævnet anført følgende:

"Indledningsvist skal det præciseres, at mine klienter aldrig har anført, at genstandene havde en vurderet salgspris i Bangkok på kr. 200.000 som anført af forsikringsselskabet ...

Mine klienter anførte allerede i deres første skrivelse, at de ville få foretaget en endelig vurdering, hvorfor deres 'foreløbige' vurdering til brug for anmeldelsen alene var 'foreløbig' og ikke kunne lægges til grund i sagen.

Forsikringsselskabets anførte på side 2, 2. afsnit er ikke korrekt.

De anførte billige skåle er mine klienters almindelige thailandske porcelænsskåle og har således intet med sagen, antikviteterne eller vurderingen at gøre. [Generalkonsulen] har aldrig givet et overslag på kr. 100.000 til forsikringen eller min klienter.

Det skal igen præciseres, at forsikringsselskabets vurdering er foretaget af en antikvitetshandler, …, der intet kendskab har til thailandske antikviteter, og som i øvrigt er kritiseret meget på diverse netsider, hvorfor kr. 2 mio. ikke er korrekt.

Forsikringsselskabet anfører …, hvordan de opfatter fortolkningen af punkt 3.2/3.4.

Når både en advokat og forsikringsselskabets kvalitetskonsulent er uenige i fortolkningen af punkt 3.2 /3.4, og sagen i det hele taget verserer, så er det ikke vanskeligt at se, hvordan det kan være helt uforståeligt for en almindelig forbruger at forstå og fortolke forsikringens bestemmelser.

Det fastholdes således, at koncipistreglen bør finde anvendelse i nærværende sag og fortolkes til skade for forsikringsselskabet.

Forsikringsselskabet anfører på side 4, 2. afsnit, at det giver god mening at behandle antikviteter af guld og sølv på samme måde som fx smykker.

Det er min opfattelse, at det på ingen måde er sammenligneligt med smykker, idet smykker oftest ikke er antikke, fx er af mindre størrelse og nemmere kan puttes i lommen, og særligt har smykker oftest kun deres værdi i kraft af de indfattede sten, der ikke kan anses for antikviteter - og nærmest aldrig på grund af deres historie.

Det giver således slet ingen mening at behandle antikke thailandske krukker som smykker, da værdien i krukkerne slet ikke skyldes materialerne, der var af lav kvalitet, men alene på grund af deres historie som ejet af den thailandske solkonge.

På baggrund af ovenstående skal jeg således fastholde, at antikviteterne skal dækkes og er omfattet af punkt 3.2."

Forsikringsbetingelserne indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"3.1 Almindeligt privat indbo
'Almindeligt privat indbo' er private ejendele, herunder alt, hvad der hører til en privat boligs normale udstyr, hvis det ikke særskilt er nævnt i afsnit 3.2-3.8 eller er undtaget efter afsnit 3.9.

3.2 Særligt privat indbo

Som 'særligt privat indbo' anses:

- Antikviteter

(Antikviteter, hvis værdi i al væsentlighed beror på, at de er af guld, sølv eller platin, behandles dog som særlige private værdigenstande, jf. nærmere under afsnit 3.4)

3.4 Særlige private værdigenstande
Som 'særlige private værdigenstande' anses:

- Ting af guld, platin eller sølv*)

Genstande, hvori de med *) markerede ting indgår som en væsentlig bestanddel, behandles under dette punkt, uanset om genstanden samtidig kan henføres til andre grupper af forsikrede genstande.
Dækningen er begrænset til maks. 15 % af forsikringssummen pr. forsikringsbegivenhed."

Det fremgår af forsikringsoversigt af 5/4 2013, at klagerne har tegnet Familiens Basisforsikring II med en forsikringssum på 1.311.000 kr.

Nævnet er blevet forelagt fotosaf de stjålne, thailandske antikviteter.

Nævnet udtaler:
Nævnet bemærker indledningsvist, at der er en sproglig forskel på ordlyden i punkt 3.2 og 3.4 i forsikringsbetingelserne. Som følge heraf opstår spørgsmålet, om der skal udbetales erstatning efter reglerne i punkt 3.2 eller 3.4 for en antikvitet, hvori guld, platin eller sølv indgår som en væsentlig bestanddel, uden at værdien af antikviteten i al væsentlighed beror på, at den er af guld, platin eller sølv.

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet som ubestridt at kunne lægge til grund, at sølv og en mindre mængde guld indgår som en væsentlig bestanddel af de omhandlede effekter. Det fremgår udtrykkeligt af punkt 3.4 i forsikringsbetingelserne, at genstande, hvori guld og sølv indgår som væsentlig bestanddel, behandles efter dette punkt, uanset om genstanden samtidig kan henføres til andre grupper af forsikrede genstande. At nogle af de omhandlede effekter også kan omfattes af formuleringen i punkt 3.2 kan derfor ikke føre til, at de skal behandles som særligt privat indbo og dermed ikke være omfattet af dækningsmaksimummet i punkt 3.4, jf. herved også nævnets kendelse nr. 84.083.

Herefter finder nævnet, at de omstridte antikviteter må betragtes som særlige private værdigenstande. Da selskabet allerede har udbetalt forsikringens dækningsmaksimum for særlige private værdigenstande, kan nævnet herefter ikke pålægge selskabet at yde yderligere erstatning.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klagerne får ikke medhold.

Poul Sørensen